

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1501/2024
19.11.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуб Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Слободана Велисављевића, Гордане Којић и Дијане Јанковић, чланова већа, са саветником Јеленом Паравиња, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Вићентија Даријевића, поднетом против правноснажних пресуда Апелационог суда у Новом Саду Кж1 63/24 од 17.04.2024. године и Кж3 5/24 од 03.09.2024. године, у седници већа одржаној дана 19.11.2024. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Вићентија Даријевића, поднет против правноснажних пресуда Апелационог суда у Новом Саду Кж1 63/24 од 17.04.2024. године и Кж3 5/24 од 03.09.2024. године, у односу на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зрењанину 30 Кн 312/18 од 07.09.2022. године окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 3. у вези става 2. у вези става 1. Кривичног законика Републике Србије и осуђен на казну затвора у трајању од 2 године у коју му се на основу члана 63. став 1. Кривичног законика РС урачунава време које је окривљени провео у притвору од 07.01.2018. године до 19.01.2018. године. Пресудом је одлучено и о трошковима кривичног поступка на начин ближе означен изреком пресуде

Одлучујући о жалби бранилаца окривљеног Апелациони суд у Новом Саду је решењем Кж1 867/22 од 13.12.2022. године укинуо пресуду Основног суда у Зрењанину Кн 312/18 од 07.09.2022. године и предмет вратио првостепеном суду на поновно суђење.

Пресудом Основног суда у Зрењанину 30 К 822/22 од 27.11.2023. године окривљени АА је на основу члана 423. тачка 2) ЗКП ослобођен од оптужбе да је

извршио кривично дело из члана 194. став 3. у вези става 2. у вези става 1. Кривичног законика Републике Србије. Пресудом је одлучено о трошковима кривичног поступка, а како је то ближе опредељено у изреци пресуде.

Одлучујући о жалби Основног јавног тужилаштва у Зрењанину Апелациони суд у Новом Саду је пресудом Кж1 63/24 од 17.04.2024. године жалбу усвојио и побијану пресуду преиначио тако што је окривљеног АА огласио кривим због извршења кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 3. у вези става 2. у вези става 1. КЗ РС и осудио на казну затвора у трајању од 2 године у коју му се на основу члана 63. став 1. КЗ РС урачунава време проведено у притвору од 07.01.2018. до 19.01.2018. године. Пресудом је одлучено о трошковима кривичног поступка а како је то ближе опредељено у изреци пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж3 5/24 од 03.09.2024. године одбијена је као неоснована жалба окривљеног АА изјављена од стране браниоца, а пресуда Апелационог суда у Новом Саду Кж1 63/24 од 17.04.2024. године потврђена.

Против правноснажних пресуда Апелационог суда у Новом Саду Кж1 63/24 од 17.04.2024. године и Кж3 5/24 од 03.09.2024. године захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА - адвокат Вићентије Даријевић, због тога што је побијаним пресудама повређен закон и то одредба члана 485. став 4. у вези са одредбом члана 493. став 1. тачка 1) ЗКП и одредбом члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости као основан и укине у целини пресуду Апелационог суда у Новом Саду Кж3 5/24 од 03.09.2024. године и Кж1 63/24 од 17.04.2024. године и преиначи пресуду Апелационог суда у Новом Саду Кж3 5/24 од 03.09.2024. године тако што ће усвојити жалбу браниоца изјављену против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Кж1 63/24 од 17.04.2024. године, те окривљеног АА ослободити од оптужбе за кривично дело из члана 194. став 3. у вези става 2. у вези става 1. Кривичног законика.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Вићентија Даријевића Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство не би било од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Вићентија Даријевића је неоснован у делу који се односи на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен.

Бранилац окривљеног у поднетом захтеву за заштиту законитости указује да је пресудама Апелационог суда у Новом Саду учињена „битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 485. став 4. у вези са одредбом члана 439. став 1. тачка 1) ЗКП на штету окривљеног“, јер се из изреке првостепене пресуде и то самог чињеничног описа дела које се окривљеном ставља на терет, уочава да исти не садржи све битне елементе бића кривичног дела из члана 194. став 3. у вези са ставом 2. у вези са ставом 1. Кривичног законика. Према наводима захтева угрожавање спокојства,

телесног интегритета или душевног стања члана породице представља последицу, а не радњу кривичног дела из члана 194. став 3. у вези са ставом 2. у вези са ставом 1. Кривичног законика, због чега за постојање овог кривичног дела није довољна једна радња већ је потребно да угрожавање спокојства члана породице траје одређено време. Захтевом бранилац истиче да суд пресудом не утврђује, нити образлаже интензитет и трајност последица у виду угрожавања спокојства, телесног интегритета или душевног стања члана породице. Сходно наведеном, бранилац окривљеног наводи захтевом да увидом у образложење побијане пресуде и детаљном анализом доказа није на поуздан начин утврђено постојање објективног елемента бића кривичног дела, односно да је окривљени предузео инкриминисану радњу која му се ставља на терет.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости, Врховни суд оцењује као неосноване из следећих разлога:

Одредбом члана 194. став 1. КЗ прописано је да кривично дело насиље у породици чини онај ко применом насиља, претњом да ће напасти на живот или тело, дрским или безобзирним понашањем угрожава спокојство, телесни интегритет или душевно стање члана своје породице. Ставом 2. истог члана прописано је да ако је при извршењу дела из става 1. овог члана коришћено оружје, опасно оруђе или друго средство подобно да тело тешко повреди или здравље тешко наруши, док је ставом 3. предвиђено да ако је услед дела из става 1. и 2. овог члана наступила тешка телесна повреда или тешко нарушавање здравља или су учињена према малолетном лицу учинилац ће се казнити затвором од 2 до 10 година.

Према чињеничном опису кривичног дела датом у изреци другостепене пресуде окривљени АА је у време означено у изреци пресуде и на месту ближе означеном изреком пресуде, у стању у којем је био смањено способан да схвати значај свога дела и да управља својим поступцима, али не до битног степена, у стању алкохолисаности и снажне афективне реакције „ применом насиља угрожавао спокојство и телесни интегритет члана своје породице, свог сина млдб. оштећеног ББ из ... којом приликом је користио средство подобно да тело тешко повреди и здравље тешко наруши, тако што је након краће вербалне расправе задао оштећеном више удараца рукама у пределу главе, а потом узео метални држач са пластичном дршком од ваљка за кречење и задао оштећеном више удараца у пределу главе и леђа, којом приликом је оштећеном нанео лаку телесну повреду у виду површинске повреде поглавине са крвним подливом чеоно – темене регије главе са леве стране, при чему је био свестан свога дела, хтео његово извршење, био свестан да је његово дело забрањено ...“ чиме је извршио кривично дело насиље у породици из члана 194. став 3. у вези става 2. у вези став 1. КЗ.

По оцени овога суда, из чињеница и околности означених у чињеничном опису дела произилазе сва законска обележја кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 3. у вези става 2. у вези става 1. Кривичног законика, за које је окривљени оглашен кривим и осуђен побијаном правноснажном пресудом. Код кривичног дела насиље у породици из члана 194. КЗ ради се о тзв. „последичној радњи“ извршења, која садржајно може бити различита, али се мора тумачити у контексту начина извршења наведених у члану 194. став 1. КЗ – примена насиља, претња да ће се напасти на живот или тело или дрско или безобзирно понашање, чиме учинилац угрожава (трајно) телесни интегритет или/и душевно стање оштећеног.

Радња извршења предметног кривичног дела која је, дакле, дефинисана последицом, одређена је трајним глаголом, па се у смислу одредбе члана 112. став 30. КЗ, сматра да је дело учињено ако је радња извршена једном или више пута. Сходно томе окривљени је, супротно наводима захтева, на начин описан у изреци првостепене пресуде, описаним радњама извршеним у једном догађају дана 06.01.2018. године (.... „применом насиља угрожавао спокојство и телесни интегритет члана своје породице,“ „којом приликом је користио средство подобно да тело тешко повреди и здравље тешко наруши,“ „задао оштећеном више удараца рукама у пределу главе, а потом узео метални држач са пластичном дршком од ваљка за кречење и задао оштећеном више удараца у пределу главе и леђа,“) – чиме је угрозио спокојство и телесни интегритет члана своје породице, свог сина, те тиме остварио сва битна обележја кривичног дела из члана 194. став 3. у вези става 2. у вези става 1. Кривичног законика. Сходно наведеном, наводи захтева да дело за које је окривљени оглашен кривим није дело, оцењени су као неосновани.

Указујући на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, бранилац окривљеног у захтеву наводи да је у доношењу пресуде Апелационог суда у Новом Саду КжЗ 5/24 од 03.09.2024. године учествовало двоје судија који су се морали изузети, јер је као председник већа поступала судија Ђурђина Бјелобаба, а као члан судског већа судије Зоран Париповић и Боривоје Пап које су учествовале и у доношењу одлуке Апелационог суда у Новом Саду Кж1 867/22 од 13.12.2022. године, када су у већу састављеном од судије Ђурђине Бјелобаба као председника већа и Зорана Париповића као члана већа ове исте судије одлучивале о ранијој жалби бранилаца окривљеног на првостепену пресуду Основног суда у Зрењанину Кн 312/18 од 07.09.2022. године. Бранилац окривљеног наводи захтевом да је у доношењу другостепеног решења Апелационог суда у Новом Саду Кж1 867/22 од 13.12.2022. године и у доношењу трећестепене пресуде КжЗ 5/24 од 03.09.2024. године учествовало исто судско веће и да је самим тим већ и у ранијем другостепеном решењу изражен висок степен одређености у погледу кривице окривљеног.

О повреди закона из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, на коју се бранилац окривљеног формално позива у захтеву, може се говорити само уколико се ради о учествовању у суђењу односно на главном претресу у првостепеном поступку или о одлучивању у поступку по редовном или ванредном правном средству, судије, односно јавног тужиоца, који се мора обавезно изузети из разлога прописаних у члану 37. став 1. ЗКП.

У конкретном случају бранилац окривљеног у поднетом захтеву, иако као разлог подношења истог означава повреду закона из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, не указује на неку од наведених процесних ситуација прописаних одредбама члана 37. став 1. тачка 1) – 4) ЗКП, које представљају законом предвиђене разлоге за обавезно изузеће судије у одређеном предмету, већ истиче постојање околности које, по мишљењу одбране могу да изазову сумњу у непристрасност члана жалбеног већа, што по оцени Врховног суда, представља указивање на повреду одредбе члана 37. став 2. ЗКП.

Међутим, како повреда одредбе члана 37. став 2. ЗКП у смислу члана 485. став 4. не представља разлог због којег је дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу, то је Врховни суд захтев у овом делу оценио недозвољеним.

У преосталом делу образложења захтева бранилац окривљеног указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреду закона из члана 440. ЗКП, наводећи да увидом у изведене доказе остаје нејасно на основу чега је првостепени суд утврдио да је у конкретном случају остварена радња извршења и да је предметна последица у виду лаке телесне повреде задата средством подобним да тело тешко повреди и здравље тешко наруши. Како наведена повреда закона није дозвољен разлог, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, за подношење овог ванредног правног лека од стране окривљеног преко браниоца Врховни суд је захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног и у овом делу оценио као недозвољен.

Са изнетих разлога, Врховни суд је, на основу члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Јелена Паравиња, с.р.

Председник већа-судија
Мирољуб Томић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић